

T.C.
BAŞBAKANLIK
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 31853594-101-1311 - 3253
Konu : Kanun Tasarısı

8 / 8 / 2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 8/8/2016 tarihinde kararlaştırılan "Ticari İşlemlerde Taşınır Rehni Kanunu Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Binali YILDIRIM
Başbakan

Ek:

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe (Genel-Madde)

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Adalet			
Esas Komisyon	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji			
Tarih:	12 Ağustos 2016		E.No: 1/753	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gen.Sek.
dt	z	R.P.	R.P.	dt
TBMM BAŞKANI	CM			

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
09 Ağustos 2016
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
09 Ağustos 2016
No: 68696

GENEL GEREKÇE

Ulusal ekonomilerin gelişmesi ve korunması bakımından önemli işlevler üstlenen küçük ve orta büyüklükteki işletmelerin (KOBİ) Dünya ekonomisindeki rolü küreselleşme süreci ile birlikte her geçen gün artmaktadır. KOBİ'ler, ekonomik ve sosyal kalkınmanın önemli birer unsuru olarak önemli işlevleri yerine getirmektedir. Bu işlevleri ile sosyal sistemin denge ve istikrar unsuru olan KOBİ'lerin doğması, gelişmesi ve korunması için tüm ülkeler, uygun ekonomik ortamı hazırlayacak politikalar geliştirmekte ve uygulamaktadır.

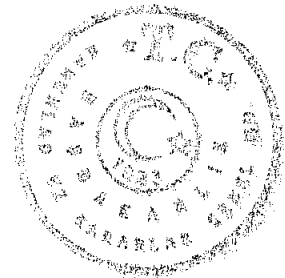
Ülkemizin 2002 yılından bu yana yaşadığı istikrarlı ekonomik büyümesinde, özellikle Anadolu'da faaliyet göstermeye başlayan KOBİ'lerin önemli katkısı olmuştur. KOBİ'lerin gelişimlerini olumsuz etkileyen ve faaliyetlerini istikrarsızlaştıran çeşitli sorunlar bulunmakta olup, bunların başında finansmana erişim güçlüğü gelmektedir.

KOBİ'ler ticari faaliyetleri için gerekli finansman kaynaklarını, bankalar aracılığıyla temin edilen kredilerden sağlamaktadır. Özellikle kredi karşılığı talep edilen teminatlar, KOBİ'lerin finansmana erişiminde önemli zorluklar oluşturmaktadır. Bu durum KOBİ'ler için büyük işletmeler karşısında rekabet dezavantajına neden olmaktadır.

Bu itibarla, KOBİ'lerin finansmana erişiminin kolaylaştırılması, rekabet güçlerinin artırılması ve dolayısıyla ülkemiz ekonomisinin dengeli ve istikrarlı büyümesine katkı sağlanması amacıyla bu Kanun Tasarısı hazırlanmıştır.

Tasarı ile; işletmelerin finansmana erişimini kolaylaştırmayı amaçlayan düzenlemeler hayata geçirilecektir. Bu işletmelerin finansmana erişiminde güvence olarak kullanabilecekleri alternatif unsurlar getirilmektedir. İşletmeler tarafından temin edilmesi planlanan müstakbel varlıklar ile taşınır varlıkların getirileri de rehin edilebilecek unsurlar arasına alınmıştır. Oluşturulan Rehinli Taşınır Sicili ile taşınır rehinlerinin aleniyeti ve takibi sağlanmıştır. Yine, rehin alacaklılarının rehin haklarını güvence altına almak amacıyla rehlin paraya çevrilmesinde etkin bir mekanizma öngörülmüştür.

Taşınır rehinde, mevcut düzenlemelerden farklı olarak rehne konu taşınırın ticaret unvanı ve işletme adından bağımsız olarak rehnedilmesine imkân sağlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile, Kanunun amaç ve kapsamı düzenlenmektedir.

MADDE 2- Madde ile, Kanunda geçen kavramları açıklığa kavuşturmak amacıyla tanımlamalara yer verilmektedir.

MADDE 3- Madde ile, rehin hakkı tesis edebilecek taraflar belirlenmektedir. Tacir ve esnafların yatırımlarını karşılıklı destekleyebilmelerine yönelik bir imkân oluşturulmaktadır.

MADDE 4- Madde ile, rehin sözleşmesinin düzenlenme usul ve esasları ile rehin sözleşmesinin zorunlu unsurları belirlenmektedir.

Kanun kapsamında tesis edilen bir sözleşme uyarınca üzerinde rehin kurulan bir varlığın ikinci bir rehne konu edilebilmesine imkân sağlanmaktadır. Mal ve hizmet üretimini kesintiye uğratmamak amacıyla rehin verenin rehinli varlık üzerindeki tasarruf hakları korunmaktadır.

Rehnin Sicile tescilinden doğacak masraflar sözleşme serbestisi çerçevesinde tarafların iradesine bırakılmaktadır.

MADDE 5- Madde ile, üzerinde rehin hakkı tesis edilebilecek taşınır varlıklar tahdidi olarak sayılmaktadır.

Maddede sayılan varlıkların borcu karşılması halinde işletmenin tamamına rehin konulması yasaklanmaktadır.

Rehin verenin mevcut veya müstakbel taşınır varlıkları ile bu varlıkların getirilerinin de rehin kapsamında kullanılmasına olanak sağlanmaktadır. Rehin hakkının belirtilen varlıklardan biri veya birden fazlası üzerine kurulabileceği düzenlenerek işletmelere rehin olarak gösterebilecekleri taşınırlar konusunda serbestlik tanınmaktadır. Ayrıca, üçüncü bir kişiye taşınır varlığını bir başkası adına rehnetme imkânı sağlanmaktadır.

MADDE 6- Madde ile, rehne konu taşınır varlık üzerindeki bütünleyici parça, rehin hakkının kapsamına alınmaktadır. Rehne konu taşınırın eklentisinin rehin hakkının kapsamına dâhil edilip edilmeyeceği sözleşmenin taraflarının iradesine bırakılmaktadır.

MADDE 7- Madde ile, birleşen ya da karışan taşınır varlıklar üzerinde rehin hakkı tesis edilebilmesine imkân sağlanmaktadır. Birleşme veya karışma durumunda taşınır varlıklar üzerindeki rehin hakkı o taşınır varlığın tamamı üzerinde tesis edilmiş sayılarak alacaklılar muhtemel risklere karşı korunmak istenmektedir.

MADDE 8- Madde ile, rehin hakkının tesisi ve üçüncü kişilere karşı hüküm ifade etmesi, rehinli alacaklılar arasında öncelik hakkının belirlenmesi ve rehinli taşınırlara ilişkin aleniyetin sağlanması amacıyla Rehlinli Taşınır Sicili kurulması öngörülmektedir.

MADDE 9- Madde ile, rehin hakkının üçüncü kişilere karşı ne zaman hüküm ifade edeceği düzenlenmektedir.

MADDE 10- Madde ile, rehin hakkının tesisinde taşınmaz rehninde uygulanan derece sistemi öngörülerek alacaklılar arasında rehlin paraya çevrilmesi sürecinde ortaya çıkabilecek uyuşmazlıkların önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

Aynı varlık üzerinde birden fazla rehin hakkı kurulması durumunda, alacaklılara boş dereceye geçme hakkı tanınmaktadır.

MADDE 11- Madde ile, taşınır üzerinde rehin hakkına sahip alacaklıların öncelik sırası belirlenmektedir.

MADDE 12- Madde ile, rehin sözleşmesi taraflarının hak ve yükümlülükleri ile zilyedin sorumlulukları düzenlenmektedir.

MADDE 13- Madde ile, rehne konu taşınırın değerinin tespiti amacıyla ekspertiz hizmetinden yararlanmaya imkân tanınmaktadır. Ayrıca, rehinli taşınır varlığın birleşmesi veya karışması durumunda ya da temerrüt sonrası hakların kullanımında, rehin alacaklısının başvurusu üzerine rehin verenin yerleşim yerindeki icra dairesinin taşınırın değerini ekspertiz hizmeti sunan gerçek veya tüzel kişilere takdir ettirebilmesine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 14- Madde ile, alacaklının temerrüt sonrası hakları düzenlenmekte ve rehinli varlığın mülkiyetinin devrine imkân tanınmaktadır.

MADDE 15- Madde ile, rehin hakkının sonlandırılma usulü ile bu usule uymamanın yaptırımını düzenlenmektedir.

MADDE 16- Madde ile, rehin veren veya taşınırı rehin yüklü olarak devralana hangi hallerde yaptırım uygulanabileceği düzenlenmektedir.

MADDE 17- Madde ile, 1447 sayılı Ticari İşletme Rehni Kanunu yürürlükten kaldırılmaktadır.

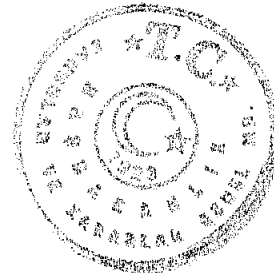
MADDE 18- Madde ile, Kanunda hüküm bulunmayan hallerde Türk Medenî Kanununun taşınır rehnine ilişkin hükümlerinin uygulanacağı belirtilmektedir.

MADDE 19- Madde ile, rehin sözleşmelerinin düzenlenmesi ve tescil işlemleri mali yükümlülüklerden muaf tutulmaktadır.

GEÇİCİ MADDE 1- Madde ile, geçiş hükümleri düzenlenmektedir.

MADDE 20- Yürürlük maddesidir.

MADDE 21- Yürütme maddesidir.

TİCARİ İŞLEMLERDE TAŞINIR REHNİ KANUNU TASARISI

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; teslimsiz taşınır rehin hakkının güvence olarak kullanımının yaygınlaştırılması, bu rehne konu taşınırların kapsamının genişletilmesi, taşınır rehninde aleniyetin sağlanması ile rehlin paraya çevrilmesinde alternatif yolların sunulması suretiyle finansmana erişimi kolaylaştırmaktır.

(2) Bu Kanun; taşınır varlıkları konu edinen işlemlerde rehin hakkının tesisine, rehin hakkının üçüncü kişilere karşı hüküm ifade etmesine, Rehinli Taşınır Siciline, rehinli alacaklılar arasında öncelik hakkının belirlenmesine, tarafların ve üçüncü kişilerin hak ve yükümlülüklerine, rehin hakkının kullanımı ile rehinli işlemlere ilişkin diğer usul ve esasları kapsar.

(3) Bu Kanun, bir borca güvence teşkil etmek üzere kurulan ve konusu bu Kanunda sayılan taşınır varlıklar olan rehinli işlemlere uygulanır.

(4) Bu Kanun, sermaye piyasası araçları ile türev araçlara ilişkin finansal sözleşmeleri konu edinen rehin sözleşmeleri ile mevduat rehnine uygulanmaz.

(5) Tapu kütüğüne herhangi bir nedenle tescil edilen taşınırlar bu Kanun kapsamında değildir.

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Bakanlık: Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,

b) Çiftçi: 18/4/2006 tarihli ve 5488 sayılı Tarım Kanununa göre faaliyet gösteren çiftçiyi,

c) Esnaf: 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununa göre faaliyet gösteren esnaf ve sanatkarı,

ç) Finansal sözleşme: Faiz oranı, emtia, döviz, hisse senedi, tahvil, endeks veya benzeri finansal araçların dayanak varlık olarak kullanıldığı spot, future, forward, opsiyon veya swap işlemiyle, repo, ters repo işlemi ve bu işlemlere benzer nitelikte olan ve finansal piyasalarda kullanılan diğer işlemlerle ve bu işlemlerin herhangi bir kombinasyonunu içeren sözleşmeleri,

d) Güvenli elektronik imza: 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 4 üncü maddesinde tanımlanan elektronik imzayı,

e) Kredi kuruluşu: 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu uyarınca faaliyet gösteren bankalar ve finansal kuruluşlar, 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu uyarınca faaliyet gösteren finansal kuruluşlar ile kredi ve kefalet sağlayan kamu veya özel kurum ve kuruluşları,

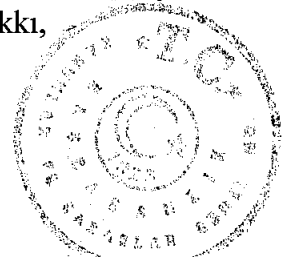
f) Müstakbel taşınır varlık: Mevcut olmayan veya rehin sözleşmesinin akdedildiği anda rehin verenin mülkiyetinde bulunmayan bu Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen varlıkları,

g) Stok: Rehin verenin satmak, kullanmak veya kiralamak amaçlarıyla mülkiyetinde bulunan hammadde, yarı mamul veya mamul varlıkları,

ğ) Tacir: 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa göre tacir kabul edilen kişiyi,

h) Taşınır varlık: Bu Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen varlıkları,

ı) Rehin hakkı: Taşınır varlığın türünden, rehin verenin veya rehinli alacaklının durumundan, rehinle güvence altına alınan borcun niteliğinden veya tarafların onu rehin hakkı olarak adlandırmasından bağımsız olarak bir borcun ödenmesini veya ifa edilmesini güvence altına almak amacıyla alacağın devrinde devralanın alacak hakkı da dâhil olmak üzere, taşınır varlık üzerinde zilyetliğin devrine gerek olmaksızın tesis edilen sınırlı aynı hakkı,

i) Rehin sözleşmesi: Rehin veren ile alacaklı arasında imzalanan ve rehin hakkını tesis eden sözleşmeyi,

j) Serbest meslek erbabı: 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa göre tanımlanan serbest meslek erbabını,

k) Sicil: Bakanlık tarafından kurulan ya da kurdurulan ve mevzuatı uyarınca kendi özel siciline tescili zorunlu olanlar dışındaki taşınır varlıklar üzerinde, bu Kanun kapsamında tesis edilecek rehinlere ilişkin tescil, terkin, değişiklik gibi tüm iş ve işlemlerin elektronik ortamda gerçekleştirildiği ve sunulduğu merkezi ve aleni Rehinli Taşınır Sicilini,

l) Üretici örgütü: Üretici ve yetiştiricilerin ilgili kanunlara dayanarak kurdukları tarımsal amaçlı kooperatif ve birlikleri, ifade eder.

Rehinde taraflar

MADDE 3- (1) Rehin sözleşmesi;

a) Kredi kuruluşları ile tacir, esnaf, çiftçi, üretici örgütü, serbest meslek erbabı gerçek ve tüzel kişiler arasında,

b) Tacir ve/veya esnaflar arasında, yapılır.

Rehin hakkının kurulması

MADDE 4- (1) Rehin hakkı, rehin sözleşmesinin Sicile tescil edilmesiyle kurulur.

(2) Rehin sözleşmesi elektronik ortamda ya da yazılı olarak düzenlenir.

(3) Elektronik ortamda düzenlenen rehin sözleşmesinin Sicile tescil edilebilmesi için sözleşmenin güvenli elektronik imza ile onaylanması şarttır.

(4) Yazılı olarak düzenlenen rehin sözleşmesinin Sicile tescil edilebilmesi için tarafların imzalarının noterce onaylanması veya sözleşmenin Sicil yetkilisinin huzurunda imzalanması şarttır.

(5) Rehin hakkının kurulmasına ilişkin diğer usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

(6) Rehin sözleşmesinde aşağıdaki hususların yer alması zorunludur.

a) Rehin sözleşmesinin tarafı;

1) Ticari işletme ise ticaret unvanı, MERSİS numarası, temsil ve ilzama yetkili temsilcinin adı, soyadı ve imzası,

2) Gerçek kişi veya esnaf ise Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, adı, soyadı ve imzası,

3) Çiftçi ise Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, adı, soyadı ve imzası ile Çiftçi Kayıt Sistemi numarası,

4) Üretici örgütü ise üretici örgütü belge numarası ile temsil ve ilzama yetkili temsilcinin adı, soyadı ve imzası.

b) Borcun konusu, borcun miktarı, borcun miktarı belirli değilse rehnin ne miktar için güvence teşkil ettiği, ödenecek para cinsi ve rehnin azami miktarı.

c) Rehne konu varlık ile bu varlığın ayırt edici özelliklerini belirten seri numarası, markası, üretim yılı, şasi numarası, belge seri numarası, varsa GTİP ya da PRODTR sanayi ürünü kodu gibi hususlar.

(7) Rehne konu taşınır varlığın alt veya art rehne konu edilmesi ile rehin verenin rehne konu taşınır varlık üzerindeki tasarruf yetkisini kısıtlayan kayıtlar geçersizdir.

(8) Rehin hakkının Sicile tescilinden doğan masrafların kime ait olacağı rehin sözleşmesinde belirtilir.

Üzerinde rehin hakkı kurulabilecek taşınır varlıklar

MADDE 5- (1) Rehin hakkı aşağıda belirtilen taşınır varlıklar üzerinde kurulabilir.

- a) Alacaklar.
- b) Çok yıllık ürün veren ağaçlar.
- c) Fikri ve sınai mülkiyete konu haklar.
- ç) Hammadde.
- d) Hayvan.
- e) Her türlü kazanç ve iratlar.
- f) Başka bir sicile kaydı öngörülmeven her türlü lisans ve ruhsatlar.
- g) Kira gelirleri.
- ğ) Kiracılık hakkı.
- h) Makine ve teçhizat, araç, ekipman, alet, iş makineleri, elektronik haberleşme cihazları dâhil her türlü elektronik cihaz gibi menkul işletme tesisatı.
 - 1) Sarf malzemesi.
 - i) Stoklar.
 - j) Tarımsal ürün.
 - k) Ticaret unvanı ve/veya işletme adı.
 - l) Ticari işletme veya esnaf işletmesi.
 - m) Ticari plaka ve ticari hat.
 - n) Ticari proje.
 - o) Vagon.
 - ö) Bu fıkırdaki sayılanlardan üçüncü kişiler zilyetliğindeki taşınır varlık, hak ve paylı mülkiyet hakları.

(2) Ticari işletme ve esnaf işletmesinin tamamı üzerinde rehin kurulması halinde, rehin kuruluşu anında işletmenin faaliyetine tahsis edilmiş olan her türlü varlık rehnedilmiş sayılır. Bu varlıkların rehni diğer kanunlarca bir sicile tescilini gerektiriyorsa bu rehin ilgili sicillere bildirilir. Bu varlıklar üzerinde diğer kanunlar uyarınca önceden bir rehin hakkı tesis edilmiş olması halinde, bu Kanun çerçevesinde tesis edilerek bildirilen rehin sonraki sırada yer alır. Ticari işletme ve esnaf işletmesi rehinleri ticaret veya esnaf siciline bildirilir. Birinci fıkırdaki yer alan diğer taşınır varlıkların borcu karşılamaı halinde işletmenin tümü üzerinde rehin kurulamaz.

(3) İşletmelerin müstakbel taşınır varlıkları üzerinde rehin hakkı kurulabilir. Rehinli müstakbel taşınır varlık üzerindeki tasarruf yetkisi, bu varlıkların mülkiyete konu edilmesini müteakip kullanılabilir.

(4) Rehin, işletmelerin mevcut veya müstakbel taşınır varlıklarının getirileri üzerinde kurulabilir.

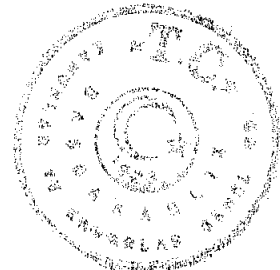
(5) Her tür sözleşmeden doğan mevcut veya müstakbel alacaklar rehne konu edilebilir. 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ile 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu hükümleri saklıdır.

(6) Rehin hakkı bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen varlıklardan biri veya birden fazlası üzerinde kurulabilir.

(7) Kendi mevzuatları gereğince bir onaya tabi olan lisans ve ruhsatların rehni bu onayın alınması halinde mümkündür.

(8) Mevzuatı gereği özel sicillerine kaydı gereken rehinlerin Sicile bildirimini usul ve esasları Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

(9) Üçüncü kişiler, bu Kanun kapsamında borçlu lehine teslimsiz taşınır rehni kurabilir.

Bütünleyici parça ve eklenti

MADDE 6- (1) Taşınır varlık üzerindeki rehin hakkı, o varlığın bütünleyici parçasını da kapsar.

(2) Taraflar, taşınır varlığın mevcut veya sonradan ilave edilen eklentilerinin rehin kapsamına alınmasını ayrıca kararlaştırabilir.

Birleşme ve karışma

MADDE 7- (1) Birleşen veya karışan taşınır varlıklar üzerinde rehin hakkı kurulabilir.

(2) Bir taşınırın diğer bir taşınır ile bütünleyici parçası olacak şekilde karışması veya birleşmesi halinde; rehin hakkı o taşınır varlığın tamamı üzerinde tesis edilmiş sayılır.

(3) Birleşen veya karışan taşınır varlıkta devam eden rehin hakkı, her bir birleşen taşınır varlığın; birleşme anındaki değerinin, birleşmiş ürün değerine oranı üzerinden devam eder.

(4) Taşınır varlıkların birbiriyle birleşmesi veya karışması halinde, alacaklılar yeni varlık üzerinde kendi taşınırlarının birleşme veya karışma zamanındaki değerleri oranında paylı rehne sahip olur.

Rehinli Taşınır Sicili

MADDE 8- (1) Rehin hakkının tesisi ve üçüncü kişilere karşı hüküm ifade etmesi, rehinli alacaklılar arasında öncelik hakkının belirlenmesi, rehinli taşınır varlık ile alacağın devrinin tescili ve rehinli taşınırlara ilişkin aleniyetin sağlanması amacıyla Rehinli Taşınır Sicili kurulur.

(2) Diğer kanunlar uyarınca bir sicile tescili zorunlu olan taşınır rehinlerine ilişkin hükümler saklıdır. Bu taşınır varlıklar üzerinde bu Kanun kapsamında Sicile tescil edilmek suretiyle rehin tesis edilmez.

(3) Sicilin kuruluş ve işleyişi ile bu Sicille diğer kanunlar uyarınca tutulan taşınır sicillerinin verilerinin paylaşımına yönelik usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılan yönetmelik ile belirlenir.

Rehin hakkının üçüncü kişilere karşı hüküm ifade etmesi

MADDE 9- (1) Rehin hakkı, rehin sözleşmesinin Sicile tescil edilmesiyle üçüncü kişilere karşı hüküm ifade eder.

(2) Diğer kanunlar uyarınca bir sicile tescili zorunlu olan taşınır rehinleri üçüncü kişilere karşı hüküm ifade etmeye devam eder.

Derece sistemi

MADDE 10- (1) Rehin sağladığı güvence, tescilde belirtilen rehin tutarı ve derecesi ile sınırlıdır. Rehin, ikinci veya daha sonraki derecede de kurulabilir.

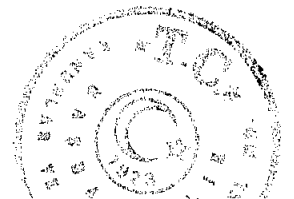
(2) Aynı varlık üzerinde farklı derecelerde kurulmuş bulunan rehin haklarından birinin terkin edilmiş olması halinde, sonraki derecede yer alan rehinli alacaklı boşalan dereceye geçer.

Öncelik hakkı

MADDE 11- (1) Aynı taşınır varlık üzerinde derece sırası belirtilmeksizin birden fazla rehin hakkı tesis edilmesi halinde alacaklıların öncelik hakkı, rehin kurulma anına göre belirlenir. Derece belirtilmesi halinde ise derece sırası esas alınır.

(2) Birleşen veya karışan varlıklar üzerindeki rehin hakları, varlığın birleşme ve karışmadan önceki durumuyla aynı önceliğe sahiptir. Birleşen veya karışan varlıklar aynı dereceye sahip olmaları durumunda tescil anı dikkate alınır.

(3) Getirisi üzerinde ayrıca bir rehin tesis edilmemiş ise varlığın getirisi üzerindeki öncelik hakkı, asıl rehinli varlığın öncelik sırasıyla aynıdır.

Rehin sözleşmesi taraflarının hak ve yükümlülükleri

MADDE 12- (1) Tarafların hak ve yükümlülükleri bu Kanuna aykırı olmamak şartıyla sözleşmede belirlenir.

(2) Zilyed, rehlinli taşınırın değerini koruyacak gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür. Zilyedin rehlinli taşınırın değerini düşüren davranışlarda bulunması halinde; hakları zarar görenler, gerekli önlemleri kendiliğinden alabilir veya hâkimden bu gibi davranışların yasaklanmasını isteyebilir.

(3) Hakları zarar görenler önlem için yapmış olduğu giderlerin tazminini zarara sebep olanlardan isteyebilir.

(4) Rehin alacaklısı, rehin veren ya da üçüncü bir kişinin zilyetliğinde bulunan rehne konu taşınır varlığı denetleme hakkına sahiptir.

(5) Rehin veren, rehin konusu taşınır varlıkların değerini rehin alacaklısı aleyhine azaltan tasarruflarından doğan zararları tazmin etmekle yükümlüdür.

(6) Rehin veren, rehlinli taşınır varlığın devri ile alacağın devrini Sicile tescil ettirmekle yükümlüdür.

Değer tespiti

MADDE 13- (1) Taraflar, rehin hakkının kurulması öncesinde rehne konu taşınırın değerinin tespiti amacıyla ekspertiz hizmetlerinden yararlanmayı kararlaştırabilir.

(2) Rehlinli taşınır varlığın birleşmesi veya karışması durumunda ya da temerrüt sonrası hakların kullanımında, rehin alacaklısının başvurusu üzerine rehin verenin yerleşim yerindeki icra dairesi taşınırın değerini ekspertiz hizmeti sunan gerçek veya tüzel kişilere takdir ettirir. Değer tespitine ilişkin rapor rehin verene ve rehin alacaklılarına tebliğ edilir. Bu fıkra gereğince yapılan değer tespiti kesindir.

(3) Bu Kanun kapsamındaki rehlinli işlemlerde uygulanacak ekspertiz hizmetlerine ilişkin tavan ücret ilgili kurumların görüşü alınarak Bakanlık tarafından belirlenir.

(4) Ekspertiz hizmeti sunan gerçek ve tüzel kişilerde aranacak nitelikler ile yetkilendirilecek bu kişilere ilişkin diğer hususlar Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

Temerrüt sonrası haklar

MADDE 14- (1) Bu Kanun kapsamındaki borçların süresinde ifa edilmemesi halinde alacaklı, aşağıdaki yollara başvurabilir.

a) Birinci derece alacaklı ise diğer alacaklıların haklarını gözetmek kaydıyla icra dairesinden rehlinli taşınırın mülkiyetinin devrini talep edebilir.

b) Alacağın, 5411 sayılı Kanun uyarınca faaliyet gösteren varlık yönetim şirketlerine devredilir. Bu halde, varlık yönetim şirketleri, alacaklının rehin sırasına sahip olur. Öncelik hakkı bu Kanunun 11 inci maddesine göre belirlenir.

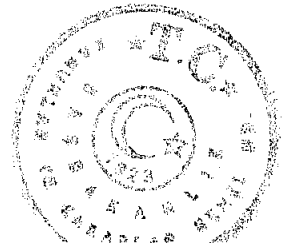
c) Zilyetliğin devrine konu olmayan varlıklarda kiralama ve lisans hakkını kullanabilir.

(2) Alacağın yukarıda belirtilen yollarla tahsil edilememesi halinde takip, genel hükümler çerçevesinde yapılır.

(3) Bu maddeye ilişkin diğer usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

Alacağın son bulması

MADDE 15- (1) Rehin alacaklısı, alacağın son bulduğu tarihten itibaren üç işgünü içinde, rehin kaydının Sicilden terkini için başvuruda bulunur. Bu yükümlülüğü yerine getirmeyen rehin alacaklısı hakkında güvence altına alınan borç tutarının onda biri oranında idari para cezası Bakanlıkça uygulanır.

(2) Şarta bağlı yükümlülükler de dâhil olmak üzere, mevcut ve müstakbel güvenceli yükümlülüklerin ödeme ve diğer yöntemlerle ifa edilmesi halinde rehin hakkı rehin alacaklısının talebi üzerine Sicilden terkin edilir.

(3) Öncelik sıralamasında ilk sırada yer alan rehin alacaklısı alacağını tamamen almadan bir sonraki rehin alacaklısına ödeme yapılmaz.

Müeyyideler

MADDE 16- (1) Rehin veren veya taşınırı rehin yüklü olarak devralan;

- a) Rehinli varlığı bu Kanunun hilafına kullanması,
- b) Borcu ödememesi halinde rehinli varlığın mülkiyetini devretmemesi,
- c) Rehinli varlığı alacaklıya zarar vermek kastıyla tahrip veya imha etmesi,
- ç) Rehinli taşınır varlığın devri ile alacağın devrini Sicile tescil ettirmemesi,
- d) Sicili yanıltmaya yönelik fiillerde bulunması,

hallerinde alacağını tamamen veya kısmen tahsil edemeyen rehin alacaklılarının şikayeti üzerine güvence altına alınan borç tutarının yarısını geçmemek üzere adli para cezası uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 17- (1) 21/7/1971 tarihli ve 1447 sayılı Ticari İşletme Rehni Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 18- (1) Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde, 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanununun taşınır rehnine ilişkin hükümleri uygulanır.

Muafiyetler

MADDE 19- (1) Rehin sözleşmesinin düzenlenmesi ile Sicilde tesis edilen işlemler vergi, resim, harç ve benzeri giderlerden muafır.

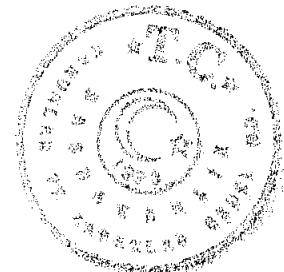
Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanun, yürürlüğe girdiği tarihten önce başlatılmış bulunan mahkeme veya tahkim davaları ile icra takiplerine uygulanmaz.

(2) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce ticari işletme veya esnaf işletmeleri üzerinde tesis edilen rehin haklarına ilişkin ilgili mevzuat hükümleri uygulanmaya devam eder.

Yürürlük

MADDE 20- (1) Bu Kanun 1/1/2017 tarihinde yürürlüğe girer.

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

T/ 1008

Yürütme

MADDE 21-(1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

BİNALİ YILDIRIM
BAŞBAKAN

 N. CANIKLI Başbakan Yardımcısı	 M. ŞİMŞEK Başbakan Yardımcısı	 N. KÜRTULMUŞ Başbakan Yardımcısı	 Y. T. TÜRKES Başbakan Yardımcısı
 V. KAYNAK Başbakan Yardımcısı	 B. BOZDAĞ Adalet Bakanı	 F. B. BAYAN KAYA Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı	 Ö. ÇELİK Avrupa Birliği Bakanı
 F. ÖZLÜ Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı	 S. SÖZLÜ Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	 M. ÖZHASEKİ Çevre ve Şehircilik Bakanı	 M. ÇAVUŞOĞLU Dışişleri Bakanı
 N. ZEYNEPÇİ Ekonomi Bakanı	 B. ALBAYRAK Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	 M. ÖZHASEKİ Gençlik ve Spor Bakanı V.	 F. ÇELİK Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı
 B. TÜFENKÇİ Gümrük ve Ticaret Bakanı	 E. ALA İçişleri Bakanı	 I. ELVAN Kalkınma Bakanı	 N. AVCI Kültür ve Turizm Bakanı
 N. AĞBAL Maliye Bakanı	 İ. YILMAZ Millî Eğitim Bakanı	 F. İŞİT Millî Savunma Bakanı	 V. EROĞLU Orman ve Su İşleri Bakanı
 R. AKDAĞ Sağlık Bakanı	 A. ARSLAN Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı		

Dosya No:

101-1311

887